Ao. 1819. No. 93.

GRONINGER COURANT.

Vrydag den 19 November.

S P A N J E.

MADRID *den 2 November.* By een decreet, giſteren genomen, heeft Zyne Majeſteit aan Don Lozano de Torres, miniſter van juſtitie, zyn ontſlag verleend, uit hoofde van zyne ſlechte gezondheid, en hem ter belooning zyner bewezen dienſten het behoud van zyn inkomen en den post van wezenlyken ſtaatsraad geſchonken. De marquis de Mata-Florida, raad der financiën, is tot zynen opvolger benoemd.

Drie jaren lang had zich de heer Lozano de Torres gedurende alle de veranderingen in het Spaanſche miniſterie ſtaande gehouden, en hem was men de volmaking van de wet op de uitgewekenen naar buiten 's lands verſchuldigd. Hoe vleyend ook het decreet van zyn ontſlag is, beſchouwd men hem evenwel als in volkomen ongenade gevallen.

De marquis Mata-Florida was afgevaardigde der gewone Cortès, en van de minderheid of de party der Serviles, toen de Koning in Spanje terug kwam. Hy is bekend door het ſtellen eener memorie, welke, door alle de leden zyner party onderteekend, aan den Koning te Valentia werd aangeboden, en welke Zyne Majeſteit deed beſluiten tot het uitvaardigen van het decreet van den 4 Mei 1814, waarby de ontbinding der Cortès werd bevolen.

Hare Majeſteit heeft, met goedkeuring des Konings, de ſom van één millioen realen, die Madrid aan Hoogstdezelve aangeboden had, tot onderſteuning der ongelukkigen in Kadix, geſchonken.

Men verhaald, dat toen de inwoners de troepen uit een zagen loopen, die een cordon om Kadix moeſten vormen, zy uitriepen: *Dios mismo es insurgente* (onze lieven Heer is zelfs opſtandeling), en dat dit woord ſedert een volksspreekwoord geworden is.

Een ſchrikkelyke brand heeft, den 13 dezer, in de gebergten, ten Oosten der ſtad Xeres de la Frontera, gewoed. Byna 4 mylen gronds, met al de landhoeven en hutten daarop ſtaande, zyn vernield, 23 perſonen zyn daar by omgekomen en 80 gekwetst. Ook eene menigte merriën en hoornvee is verbrand of geſtikt.

D U I T S C H L A N D.

BERLYN *den 9 November.* Op den 13 October, des morgens tusſchen 8 en 9 uren, beſpeurde men te Plauen eenen aanmerkelyken ſchok van aardbeving; waarby tusſchen Elsterberg en groot ſtuk rots, met vreesſelyk gedruis, in de Elſter nederſtortte. Op verſcheidene plaatſen in den omtrek heeft men de huizen voelen ſchudden.

FRANKFORT *den 10 September.* De papieren, betrekkelyk de zaak van Sand, zyn thans in handen van de met dat proces belaste regtbank; die jonge dweeper is geheel herſteld en naar het ſchynt zal men niet vertoeven om hem te regt te ſtellen.

HAMBURG *den 12 November.* Men meldt uit het Pruisſiſche, dat de ſtaatsgevangene, Dr. Jahn, thans uit de vesting Custrin naar Berlyn is gebragt, en aldaar op de zoogenaamde Stadt-Voigtei geplaatst.

In het Mecklenburgſche heeft zich eene aanſteekende veeziekte geopenbaard. Van *Rostock* wordt, in dato den 5den dezer, gemeld: „in den kreits van Ruppin en Templin, als ook te Petersdorff, in het groothertoglyk Sileziſche ambt Stargard, heeft zich eene aanſteekende veeziekte geopenbaard."

G R O O T B R I T T A N N I E N.

LONDON *den 9 November.* Het bulletin, in den aanvang dezer maand omtrent den toeſtand des Konings bekend gemaakt, is van den gewonen inhoud.

Zaturdag is op het ſtadhuis een raad van aldermans gehouden, waarin de miniſteriele alderman Curtis eene voordragt heeft gedaan, ſtrekkende, om den heer Waithman en andere aldermans, de party der oppoſanten toegedaan, geregtelyk te vervolgen wegens hun gedrag, op den dag der verkiezing van den lord-mayor; eene verkiezing, welke zy alstoen door onwettige middelen hebben pogen te beletten. Na ſcherpe beraadſlagingen is de voordragt van den heer Curtis aangenomen.

De opper-Scheriff van Cornwallis heeft geweigerd eene vergadering van het graafſchap te beleggen, om over het voorgevallene, te Manchester, te raadplegen, op grond, dat in den ſtaat van onrust, waar in de gemoederen thans zyn, dergelyke beraadſlagingen alleen zouden dienen, om het vuur nog meerder aan te ſtoken.

Te *Mansfield* is, dezer dagen, eene vergadering gehouden van de inſchryvers van het fonds, beſtemd om werk aan de armen te verſchaffen, by welke de hertog van Northumberland de voorzittersplaats bekleedde, en waarin beſloten is, dat de onderſtand aan de armen zoude worden uitgereikt alleenlyk door hen te doen arbeiden, en wel op zoodanige wyze, als onſchadelyk zyn zal voor de in het graafſchap gevestigde fabryken.

LONDON *den 12 November.* Dingsdag heeft de plegtige inſtallatie van den nieuwen lord-maire van London, op de gewone wyze plaats gehad. De nieuwe lord-maire heeft op zynen weg, naar Westminster-Hall, vele blyken van achting, maar ook eenige van afkeuring, van het volk, ontvangen. De afgetreden lord-maire werd door het gemeen zeer uitgejouwd en beledigd, daarentegen werd de alderman Wood en de alderman Thorp zeer toegejuicht. Na het afloopen der plegtigheid, gaf de nieuwe geinſtalleerde magiſtraat een zeer prachtige maaltyd, welken de hertog van York, verſcheidene vreemde ambasſadeurs, de miniſters en vele perſonen van aanzien, met hunne tegenwoordigheid vereerden. Het diner werd door een fraai bal gevolgd.

Er zyn tydingen van *de Hecla* en *de Griper*, die de expeditie naar de Noordpool uitmaken. Zy hebben de 86ſte graad breedte bereikt, het geen de hoogſte breedte is, waar kapitein Roſs heeft kunnen komen. In Baffins-Baai hebben zy eene ontzaglyke menigte ys gevonden, dat op eene rots ſcheen vast te zitten. De zee had, ten Noorden van dien yſklomp, de gedaante van een meer, geheel zonder ys. De inboorlingen, die zy ontmoet hebben, ſchenen nimmer de expeditie van kapitein Roſs gezien, noch daar van eenige kennis te hebben. De tegenwoordige reizigers ſchenen van gevoelen, dat er geene pasſagie is om uit de Baffins-Baai te geraken.

Brieven van *Madrid*, van den 31 October, melden, dat de Koning ſtellig geweigerd heeft, de Florida's aan de Vereenigde Staten af te ſtaan.

De geele koorts blyft in onderſcheiden havens der Vereenigde Staten heerſchen.

Een kapitein, van St. Domingo aangekomen, rapporteert, dat de geele koorts aldaar insgelyks groote verwoestingen aanrigte; er ſtierven dagelyks 50 à 60 menſchen te Kaap-Henri.

F R A N K R Y K.

PARYS *den 12 November.* De *Gazette de France*, van heden, verzekert, dat, in den laatſten raad der miniſters, de graaf Decazes geſtrenge maatregelen tegen de revolutionaire factie heeft voorgeſteld, en ook eenige veranderingen in de ſteeds zoo veel ſtofs tot misnoegen gevende wet op de verkiezingen heeft voorgedragen. Ook zoude die zelfde miniſter een maaltyd gegeven hebben, waarop verſcheidene perſonen van de zoogenaamde Koningsgezinde party tegenwoordig waren. Uit dit alles leidt men af, dat er eene verandering in het miniſterie te wachten is, welke niet ten voordeele der liberalen zal uitvallen.

De Franſche oorlogſchepen, welke op de barbaryſche kust hebben gekruist, zyn in Toulon terug gekomen. Het Nederlandsch eskader zoude naar Mahon vertrekken, om aldaar te overwinteren.

Het gebeurde met het Nederlandſche linieſchip *Prins Frederik* heeft, in Engeland, aanleiding gegeven tot een geding over de regten der ſtrandredders. De zaak is voor het groote hof van admiraliteit gekomen, doch het bepleiten derzelve uitgeſteld, op voorwaarde, dat het ſchip de haven niet verlaten zou.

Eene geheel en al naakte vrouw kwam, den 7den dezer, eene toevlugt zoeken in de wacht aan de Brug-de-Change, hebbende haar eerstgeboren kind op den arm. Deze ongelukkige verklaarde, dat zy, te Chateaudieu aankomende, aldaar haren intrek in een hotel-garni, dat zy evenwel niet wist op te geven, had genomen, en aldaar, in den nacht, van eene dochter was bevallen; zy voegde er by, dat de herberghouder, zelfs nog vóór hare volkomen verlosſing, haar onbarmhartiglyk verdreven had. Na eenigen byſtand te hebben bekomen, is zy naar het gasthuis gebragt.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL *den 14 November.* Lord Eduard Bentinck, oom des tegenwoordigen hertog van Portland, is, in den omtrek dezer ſtad, waar hy ſedert omtrent 4 jaren zyn verblyf hield, in den ouderdom van 75 jaren overleden. Men weet dat die familie oorſpronkelyk uit de Nederlanden is.

Men meldt van de Franſche grenzen, dat de bevelen van den miniſter van oorlog, om de Franſche kavallerie te vermeerderen, thans in 't werk worden geſteld. — In verſchillende departementen worden weder officieren op halve ſoldy opgeroepen om hunne adresſen op te geven.

'sGRAVENHAGE *den 15 November.* Giſteren avond zyn Hunne Koninklyke Hoogheden de Prins en Prinſes van Oranje, met de beide jonge Prinſen en verder gevolg, in volkomen welſtand, alhier gearriveerd. Het paleis, dat Hunne Koninklyke Hoogheden thans betrokken hebben, is allerprachtigst gemeubileerd en in de afgeloopene week voor het publiek te zien geweest.

Naar men verneemt, heeft het Z. M. behaagd, Z. Exc. den miniſter Falck te benoemen, als Hoogstdeszelfs gevolmagtigden op het congres te Weenen; denkelyk heeft die zending plaats in Zyner Majeſteits hoedanigheid als groothertog van Luxemburg, als uitmakende een der ſtaten van het Duitſche bondgenootſchap; men weet thans, dat alle de 38 Mogendheden van Duitschland derwaarts afgevaardigden zullen zenden.

Z. M. heeft dezer dagen een beſluit genomen, waar by bepaald is, dat de generaal-majoor van Geen, kommandant der provincie Utrecht, ter beſchikking van den miniſter der koloniën zal worden geſteld, om tegen den aanvang des voorjaars naar Batavia te vertrekken, en aldaar onder de bevelen van den generaal-majoor de Kock te dienen, welke thans benoemd is tot kommandant en chef, in plaats van den luitenant-generaal Anthing voor eenigen tyd in het vaderland te rug gekeerd.

AMSTERDAM *den 15 November.* Volgens brieven uit Kadix, in dato 26 October, was de ziekte afnemende, en de ſterfte op 80 perſonen daags verminderd; er werd aanſtalte gemaakt om den volgenden dag de ſchepen te doen losſen; in de Baai aldaar waren den 24 October van Amſterdam gearriveerd, des morgens te 8½ uur *de Vigilantie*, kapit. de Boer, en te 11 uren *de Vriendſchap*, kapit. Nottes; des namiddags *de jonge Barend*, kapit. Janſen; zynde de eerste en de laatſte den 9 October en den tweede den 25 September, uit Texel gezeild.

Met genoegen verneemt men, dat de berigten nopens de persloop, welke zich, dit najaar, in ſommige ſtreken der provincie Gelderland geopenbaard heeft, vergroot zyn, en dat die ziekte thans byna geheel geweken is.

GRONINGEN *den 17 November.* Op heden (aangezien er redenen beſtonden, die beletteden zulks den 16 dezer te doen) werd het 35jarig beſtaan der Maatſchappy: *Tot Nut van 't Algemeen*, door de hier beſtaande afdeeling dier Maatſchappy, plegtig gevierd met het houden eener openlyke Vergadering in de Lutherſche kerk. De Hoogleeraar UILKENS ſprak eene redevoering uit: *over de heilzame gevolgen van leiding en afleiding, uit de natuurkunde overgebragt en toegepast op de zedekunde.* Aan deze plegtigheid werd, door de muzyk van het grootſte deel van het hier aanwezig corps militaire muzykanten, luiſter bygezet, en, behalve de tegenwoordigheid der Leden van dit talryk Departement, toonde eene zeer aanzienlyke Vrouwenſchaar, welke deze plegtigheid met hare tegenwoordigheid vereerde, dat aan Groningens ingezetenen ook nimmer te vergeefs de gelegenheid, om iets wezenlyk ſchoons en voortreffelyks te hooren, wordt aangeboden.

GRONINGEN *den 18 November.* De verjaardag van H. M. de Koningin en van de Verlosſing van Nederland werd hier heden weder, behalve door andere gewone vreugdebedryven, gevierd door eene plegtige uitdeeling van eerepryzen aan de vlytigſte en braafſte kinderen, byzonder in de Stads en Armenſcholen, welke des namiddags in de Martini kerk plaats had.

De Schoolopziener van het District, Mr TH. VAN SWINDEREN, opende deze plegtigheid met eene korte redevoering: *ten betooge, dat geen roem duurzamer en weldadiger is, dan die door verdienſten omtrent het onderwys verkregen wordt,* zulks byzonder toepasſende op den, ſedert de vorige feestviering overledenen Voorzitter der Stedelyke Schoolcommisſie, Burgemeester B. D. VAN IDSINGA, aan wiens nagedachtenis, zoo wel door den ſpreker in het ſlot zyner rede, als door de kinderen in een welluidend gezang, hulde gedaan werd.

Daarop gaf de Schoolopziener een allezins belangryk en gunſtig verſlag van den ſtaat van het Schoolwezen in deze ſtad, gedurende het afgeloopen jaar.

Uit dit verſlag bleek, onder anderen, dat het getal der hier ter ſtede ter ſchool gaande kinderen, in het jaar 1817, 3376 bedragen had; dat dit getal in 1818 tot 3712 geklommen was en thans 4178 bedroeg; dat dus het aantal der ſchool gaande kinderen in het afgeloopen jaar met 466, en, ſedert de invoering van de heilzame publicatie van de Regering dezer ſtad, van den 29 September 1817, waar by alle kinderen van 5 tot 12 jaren ook hier, even als in de omliggende provincien, ſchoolpligtig verklaard zyn, met 802 vermeerderd was; dat er, by de eerſte telling der ſchoolpligtige kinderen, in het laatst van het vorige jaar, nog 625 kinderen bevonden waren, die geenerlei ſchoolonderwys genoten, doch dat dit getal, by de tweede telling, nu voor eenige dagen afgeloopen, reeds tot 389 verminderd was; dat van de zoo evengenoemde 4178 kinderen, welke thans in deze ſtad ter ſchool gaan, 1233 op de beide Stads en de beide Armenſcholen, en daarenboven nog 348 in de vier weeshuizen dezer ſtad en op het Israelitisch inſtituut kosteloos onderwezen worden, zoo dat hier thans 1581 kinderen, en dus 268 meer dan in het verleden jaar, door de openbare mildadigheid onderwys ontvangen; dat het getal der zoogenoemde bewaarſchooltjes was bepaald geworden, en dat er maatregelen waren genomen, dat ook deze eerſte kweekplaatſen van kinderlyke deugd, in het vervolg niet dan door geſchikte onderwyzeresſen zullen worden beſtuurd; dat het vertrek van de Ooster Stadsſchool in het afgeloopen jaar eene merkelyke verbetering had ondergaan, en dat in het Burger-weeshuis zoo wel als in het Armenkinderhuis de inrigtingen der ſchoolmeubelen geheel verbeterd waren; dat er door nu reeds in 18 ſchoolvertrekken de inrigting der ſchoolbehoeften geheel overeenkomſtig is met het voorſchrift, voor de 4 openbare ſcholen gegeven; dat van de 28 onderwyzers, die thans in deze ſtad lager onderwys geven, reeds 17 den tweeden, 1 den derden, 4 den vierden rang bezitten, en dat er dus ſlechts 6 meer overig zyn, die nog in het geheel geen' rang hebben; dat 13 van deze onderwyzers geregeld elkanders ſcholen ter onderlinge leering bezoeken, en dat alle te zamen maatregelen genomen hebben, dat, by eene onverhoopte ziekte van een uit hun midden, de ſchool van zulk eenen in een ander huis, ten voordeele van den zieken maar op kosten der gezonden, wordt waargenomen; eindelyk, en dat van het meeste belang is, dat de innerlyke ſchoolverbetering hier ter ſtede dagelyks veld wint: dat het geestverdovend oude ſpellen alom plaats begint te maken voor de meer redelyke klankmethode; dat men ontwikkeling van het verſtand en vorming van het hart meer en meer als het hoofddoel van het onderwys begint te beſchouwen; dat men terug keert van het buitenſporige denkbeeld, om de kinderen op de gewone lagere ſcholen kundigheden te leeren, die eerst op de hoogere benoeven onderwezen te worden, en dat eene op de eerzucht werkende theorie van beloomingen en ſtraffen byna overal de handplakken en bullepezen verdreven heeft.

Na aldus den algemeenen toeſtand van het lager onderwys in deze ſtad opgegeven te hebben, ſprak de Redenaar vervolgens nog afzonderlyk van den bloei der *zondagsſchool*, welke de Stedelyke Schoolcommisſie onder hare byzondere beſcherming had genomen, van dien der *hulpſchool en kweekſchool voor ſchoolonderwyzers*, en eindelyk van dien der *industrieſchool* en *kweekſchool voor ſchoolhouderesſen*, by ieder dezer onderwerpen hulde doende aan hen, die zich in het afgeloopen jaar by eene dezer ſtichtingen verdienſtelyk hadden gemaakt.

Daarop geſchiedde de uitdeeling der eerepryzen en van de bewyzen van lofſelyk gedrag, terwyl alles met een plegtig feestgezang ter eere der Koningin, wier verjaardag men heden vierde, beſloten werd. Dit laatſte gezang werd gezongen door die zes leerlingen (drie jongens en drie meisjes) uit de onderſcheidene ſcholen dezer ſtad, welke, ieder in zyne of hare klasſe, in het afgeloopen jaar de meeste blyken van goedkeuring behaald hadden, aan welke deswegens vervolgens op het Raadhuis vereerende getuigſchriften zyn ter hand geſteld.

De verkoop van de bewyzen van toegang by deze gelegenheid en der gezangen heeft, te zamen met het geen er in de kerk gecollecteerd is, opgebragt *f* 147 - 3 - 1, waarvoor men de armen-kinderen in de vier openbare ſcholen den avond van dezen feestdag op eene vrolyke wyze heeft doen eindigen.

Den 31 October jl. is, in goeden welſtand, te Cette gearriveerd: kapitein G. L. Doornbos, voerende het ſchip *de Juffer Mees.*

123ſte KONINKLYKE NEDERLANDSCHE LOTERY.

Tweede Klasſe.

11de en 12de Lysten.

No. 13758,	prem. van *f*	1000.	No. 12956,	prys van *f*	1000.
— 832,	prys — -	1000.	— 24759,	— — -	1000.
— 28655,	— — -	1000.	— 25266,	— — -	1000.

T O O N E E L B E R I G T.

*** Op dingsdag den 23 November 1819, by de Burger-Tooneelliefhebbery: *De Kunst verwint*, KWADE LUIM, Tooneelſpel in vier Bedryven, door *A. von Kotzebue*, gevolg van: UILENSPIEGEL, Blyſpel in een bedryf, van denzelfden Schryver.

De Ondergeteekenden, COMMISSARISSEN *van de Spys-Uitdeeling aan Behoeftigen*, te *Groningen*, maken aan hunne mede-ingezetenen bekend, dat zy, even als in vorige jaren, weder zullen trachten hunne verarmde Stadgenooten van gezond Voedsel te voorzien. — Zy noodigen alle weldenkende en mildadige menschenvrienden uit, om ook, even als te voren, blyken hunner liefderyke mededeelzaamheid te geven, door ruime inteekeningen op deze zoo nuttige inrigting. — En zy zullen eenen iederen daar toe gelegenheid verschaffen, door het rondzenden van inteekening-billetten, waar op elk kan inteekenen, voor zoo vele portien hy zal verkiezen.

Groningen den 4 November 1819.

T. J. VAN KRUISSEN.	A. J. VAN DER HOOP.
C. H. W. HAACK.	G. VAN CALCAR, JUNIOR.
E. J. W. VAN GESSELER.	J. VAN TROJEN.
A. DE MUINCK.	L. O. W. VAN DER FELTZ.
W. FOCKENS.	J. VAN DE LANDE.
J. MUNNIKS.	S. STRATINGH, Ez.

GROOT *ORGEL-CONCERT* MET *ZANG*,

het welke gegeven zal worden op *Woensdag*, zynde den 24 November 1819, des avonds om 6 uren, in de Martini Kerk, door den *Organist* W. G. HAUFF. De Stukken, welke uitgevoerd zullen worden, zyn: 1.) OUVERTURE. 2.) GROOTE VIERSTEMMIGE *CANTATE*, *het Feest der Christenen*, het welk uitgevoerd zal worden door Liefhebbers en Liefhebberessen alhier, waar van de Woorden te bekomen zyn by den Boekverkooper *v. Groenenbergh*, aan de Vischmarkt, tegen betaling van 2 stuiv., waarin de geheele uitvoering van het *Concert* vermeld wordt. 3.) Een ARIA, gevarieerd. 4.) Een ONWEDER, behelzende: *de aankomende Morgen met Vogelgezang; een Herders-Air; daar na een Duo, waar Man en Vrouw met malkanderen kyven, het welk gestoord wordt door een opkomend Onweder, vergezeld van Hagel en Regen.* 5.) GROOT *CHORUS*, uit de *Schepping* van HAYDN. 6.) Tot Slot, eene FANTASIE met een FUGA. — Men zal ingaan onder de *Kloktoren*, op vertoon van een Entree-kaartje, welke te bekomen zyn by den Boekverkooper VAN GROENENBERGH, tegen betaling van 2 Zestehalven. Ook zullen zich de Dames, in de Kerk, kunnen bedienen van warme Stoven.

GEBOORTE- HUWELYKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden avond, te elf uren, verloste myne geliefde Echtgenoote AFIEN RODA van eene DOCHTER.

Groningen den 16 November 1819. — L. REIGERSBERG, *Koekbakker*, in de Brugge-straat.

*** Heden nademiddag, omstreeks 5 uren, behaagde het den vrymagtigen God, door den dood van myne zyde weg te nemen, myne dierbare Echtgenoote JANTJE WESSELS VAN DER SLYK, in den bloeijenden leeftyd van 30 jaren en byna 8 maanden, na eene ziekte van 8 dagen. —— Ruim 8 jaren mogt ik met haar in eenen genoegelyken echt doorbrengen. Ieder die myne omstandigheden weet, en de overledene heeft gekend, zal met my gevoelen, wat ik en myne drie onmondige Kinderen, waar van de oudste nog geen 8 jaren en het jongste slechts 17 weken bereikt heeft, die dus het gemis eener zorgdragende Moeder niet kunnen beseffen, door dit sterfgeval verliezen. —— Ik houde my van de deelneming myner vrienden verzekerd, en verzoek van brieven van rouwbeklag verschoont te blyven.

Nieuwe Schans den 10 November 1819. — L. P. ROELFZEMA, *Med. Pract.*

*** Heden morgen overleed myne zeer geliefde Echtgenoot JENE JACOBS SYTSMA, na eene echtvereeniging van ruim 11 jaren, en, in den ouderdom van byna 51 jaren, my nalatende 5 onmondige Kinderen.

Basso den 17 November 1819. — LUIKJE M. VAN KAMPEN, Wedw. JENE J. SYTSMA.

*** Den onberispelyken Bestuurder van alles heeft het gewild, dat wy het leven van ons jongste Zoontje JOHANNES TIBERIUS, hebben moeten missen. Het kindje stierf op den 15 dezer, toen het slechts 13 weken oud was. Hier over zyn wy droevig, maar wenschen Gods doen te billyken.

Westerwytwert den 17 November 1819. — J. J. BOELENS, KATRINA BOELENS, geboren WIERENGA.

*** *DIRECTEUREN* en *COMMISSARISSEN* van het WEDUWEN- en WEZEN-FONDS, voor *Politieke*, *Justitieele* en *Finantieele Ambtenaren*, onder de Zinspreuk: *VOOR HET TOEKOMENDE*, brengen door dezen ter kennisse van de respective Belanghebbenden, dat, voor de Provinciën GRONINGEN en ZEELAND, tot *CORRESPONDENTEN*, by hetzelve, zyn aangesteld, de navolgende Heeren:

R. EEKHOUT, *Verificateur* der *Registratie en Domeinen*, te *Groningen*, en J. P. HERKLOTS, *Hoofd-Commies* ter *Provinciale Griffie* van *Zeeland*, te *Middelburg*.

Medemblik den 15 November 1819. — JAN GERDENIER, *vt.* *De Secretaris der Directie:* J. J. HUYSER.

*** Meester GERHARD JACOB KEISER, openbaar Notaris, ter residentie van *Groningen*, is voornemens, op Dingsdag den 23 November 1819, 's avonds te 7 uren, ten huize van den Kastelein J. WILKENS, in *de Zon*, in de Oster-straat, te *Groningen*, by publieke Veiling, te houden door den Oud-Procureur J. VERSTEEGH, op Strykgelds-Conditien, te Koop te presenteren: I. Een BEHUIZING en VOERWERK, staande te *Groningen*, in de Achter de muur, tusschen de Boteringe- en Ebbinge-straat, geteekend letter I, no. 201, wordende door JAN DOPHEIDE en Vrouw bewoond en gebruikt, om terstond te aanvaarden. II. Een BEHUIZING, staande te *Groningen*, op de hoek van de Nieuwe-stad en Folkeringe-straat, geteekend letter X, no. 44, om op Imo Mei 1820 te aanvaarden. III. Een WONING, met WAGENHUIS en STALLING, order een Dak, staande te *Groningen*, in het Kloosier, letter K, no. 41, om terstond te aanvaarden. IV. De VASTE BEKLEMMING van 6 Grazen GROEN LAND, gelegen aan de Adorper Weg, doende jaarlyks aan de Mennonieten Gemeente, te *Groningen*, tot hure *f* 60 - : - : om op Gregorie 1820 te aanvaarden. De Conditien van Verkoop zyn drie dagen bevorens, ten Kantore van gemelden Notaris en ten huize van Veiling, te lezen.

*** *HEDEN*, VRYDAG den 19 November 1819, des voordemiddags te elf uren, zal, voor de Behuizinge van den Kastelein KLEERSNYDER, op de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden Verkocht: Onderscheidene NARRESLEDEN, met diens TUIGEN, BELGEREIDEN en verder toebehooren, uit de Nalatenschap van wylen den Oud-Zadelmaker P. SICKENS.

*** Mr. L. WICHERS WILDERVANCK, openbaar Notaris, residerende te *Zuidbroek*, is voornemens, namens zyne Principalen, publiek te Verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZINGE en SCHURE, get. no. 146, met nog eene BEHUIZINGE, get. no. 140; benevens de VASTE BEKLEMMINGEN van twee opstrekkende Heerdten *Lands*, te zamen groot pl. min. 104 Deimpten, staande en gelegen naby het Diep, te *Zuidbroek*, doende in genere een jaarlyksche vaste hure van *f* 509 - 00; terwyl daarentegen, ten voordeele van de Beklemde Meijeren komen, de diverse Heemnuren, in deze plaats gelegen, invoegen bevorens door wylen den Weddeman T. AAPKENS is bewoond en gebruikt.

II. De EIGENDOM van de *Zuidelyke Heerdt*, waar op de Behuizinge, no. 146 is staande, doende eene jaarlyksche hure van *f* 3co - co.

Deze Verkoop zal gehouden worden op Vrydag den 26 November 1819, des avonds precies te 6 uren, ten huize van den Logementhouder H. KOOPS, te *Zuidbroek*; alwaar de Conditien van Verkoop, 3 dagen bevorens, te lezen zyn.

L. WICHERS WILDERVANCK, *Openbaar Notaris.*

*** Mr. WIARDUS HORA SICCAMA, Openbaar Notaris, residerende te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van GERRIT NICLAAS HEERES, in de *Kiel*, op Dingsdag den 23 November 1819, *voorloopig*, en op Dingsdag den 30 daaraanvolgende, *finaal*, telkens om 5 uren des avonds precies, ten huize van den Kastelein ENGEL HARMS BOSSCHER, te *Kiel-Windeweer*, Verkoopen:

Eene uitmuntende BOEREN BEHUIZINGE en SCHUUR, lett. D, no. 2, Verp. no. 202, met 3½ Plaatsen ongemeen Vruchtbaar BOUWLAND, staande en gelegen in de *Kiel* en aan de *Kalkwyk*, — in 4 Percelen.

WDS. HORA SICCAMA, *Notaris.*

HOUTVEILING ONDER HOUTKOOPERS.

*** Op ZATURDAG den 27 November 1819 (wegens de groote hoeveelheid van nummers), des voordemiddags precies te 11½ uur, ten huize van den Kastelein P. HAIKENS, te *Delfzyl*: van eene aanzienelyke party MEMELSCHE GREINEN, en 3 à 4 Ladingen NOORDSCHE VUREN, en ééne dito GREINEN MALME POMP- en ZAAGBALKEN; voorts een groot party 1, 1½ en 3 duims POSTEN en DEELEN, EIKEN KLAPHOUTEN en PYPSTAVEN; benevens JUFFERS, KOLDERS en SPIEREN. Alle het welke genommert is, liggende naby de Scheepstimmerwerf *Concordia*, en daar van de Notitien te bekomen, ten huize van den Kastelein opgemeld.

*** Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van H. C. VAN OOSTEN, te *Westerlee*, publiek op Strykgelds Conditien te Verkoopen: eene BOEREN BEHUIZINGE, met de VASTE BEKLEMMINGE van plus min. 76 Deimpten GROEN- BOUW- en VEENLAND, staande en gelegen te *Westerlee*, doende tot vaste hure *f* 100 — 00.

Deze Verkoop zal zyn op Dingsdag den ... December 1819, des avonds te 5 uren, ten huize van de Weduwe DE BOER, Kasteleinsche by de Kloostertille, onder *Westerlee*, alwaar de Conditien 14 dagen ter lezing zullen liggen.

U. E. STHEEMAN.

*** Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van de Erven van ALBERT H. DYKHUIS, te *Oostwold*, publiek te Verkoopen:

I. Eene aanzienelyke BOEREN BEHUIZINGE, met de VASTE BEKLEMMINGE van plus min. 104 Deimpten KLEILAND, staande en gelegen op de *Oude Dyk*, onder *Midwolda*, doende tot vaste hure de som van *f* 602 — 00. Wordende by CORN. EGB. BOUMAN, in losse hure gebruikt.

II. Drie Deimpten EIGEN LAND, mede aldaar gelegen.

Deze Verkoopinge zal zyn op Dingsdag den 28 December 1819, des avonds te 5 uren, ten huize van B. BRONGERS, te *Eexta*, alwaar de Conditien ter lezing liggen.

U. E. STHEEMAN.

*** De Kerkvoogd CORN. KARS BROUWER, te *Oostwolderhamrik*, is voornemens, op tyd en plaats nader te bepalen, publiek te Verkoopen:

I. Eene gerenommeerde HOUTZAAGMOLEN, genaamd *DE HOOP*, met de daar by behoorende nieuws in 1818 gebouwde HOUTSCHUUR.

II. Het daar by behoorende WOONHUIS, voorzien van onderscheidene Vertrekken, Put en Regenwatersbak.

III. Een KNECHTEN WONING, met drie Vertrekken, staande en gelegen op een groot Heemstede, onmiddelyk aan de Klapbrug, by het Zyldiep, te *Termunter-zyl*.

IV. Zes Grazen EIGEN LAND, onmiddelyk daar aan gelegen.

Nader onderrigt by den Eigenaar, en by den ondergeteekenden Notaris.

U. E. STHEEMAN.

*** Uit de hand te Koop, om op primo Mei 1820 te aanvaarden: eene hechte sterke en wel doortimmerde BEHUIZINGE en vruchtbare TUIN, (*met of zonder*) daar achter liggende plus min. 8 Deimten kostelyk BOUW- en WEIDLAND, staande en gelegen te *Hoogezand*, Zuidkant, zynde de Behuizinge geteekend lett. B, no. 25, en thans bewoond door den Heer *Mr.* A. MODDERMAN en Mevrouw. Wie gading maakt, vervoege zich by JAN P. VAN CALCAR, te *Hoogezand*.

*** Er worden gevraagd, by fatsoenlyke Lieden, in het beste dezer Stad, om op Mei 1820 te aanvaarden: TWEE ONGEMEUBILEERDE KAMERS, het zy Boven- of Benedenkamers, met de *Bediening*. Gegadigden kunnen zich met beslotene Briefjes, onder letter D., by den Drukker dezer adresseren.

*** De Ondergeteekende, als *COMMISSIONAIR* IN GRANEN begonnen zynde, recommandeert zich in de gunst van alle Heeren KOOPLIEDEN en LANDGEBRUIKERS; kunnende men van eene prompte behandeling verzekerd zyn.

U. G. SCHILTHUIS, Jz., in de Nieuwe Ebbinge-straat, lett. H, no. 200.

*** De Ondergeteekende, Mr. *Kleedermaker*, wonende in de Boteringestraat, lett. K, no. 20, heeft de eer by dezen bekend te maken, dat hy, van *Amsterdam*, zich hier ter woon heeft nedergezet; daar hy, naar de *Nieuwste Modes*, zoo wel MILITAIRE als BURGER KLEEDEREN MAAKT, verzoekende hy van de begunstiging der HEEREN te mogen profiteren, terwyl hy belooft eene prompte en civiele bediening. ——

Ook maakt deszelfs Huisvrouw, voor DAMES, alle KLEEDEREN, tot de Nieuwste Modes behoorende.

Groningen den 17 November 1819. — A. ARMBRUSTER.

*** De Ondergeteekenden geven door deze kennis, dat zy, door aankoop Eigenaars geworden zyn van de van ouds gerenommeerde KUNST-WYN-AZYN-FABRYK, in de Beverwyk, welker toebehoord hebbende aan den Heer M. H. OGELWICHT, en dezelve hebben overgebragt te *Utrecht* in hunne Brouwery, genaamd *den Anker*, op de Oude Gracht, letter A no. 60; verzoekende hunne vrienden en begunstigers, derzelver orders al daar te willen inzenden, dewelke in beste qualiteiten tot billyke pryzen zullen worden volvoerd, en waartoe zy zich by deze vriendelyk aanbevelen.

Utrecht den 14 November 1819. — TH. SCHUURMAN EN ZOON.

*** IEMAND, niet boven de dertig jaren, in het een of ander vak van LETTEREN eenigzins bedreven, genegen, om aan het ONDERWYS van DOOF-STOMME KINDEREN zich TOE TE WYDEN, en daartoe, op aannemelyke voorwaarden, aan het INSTITUUT der DOOFSTOMMEN, te *Groningen*, zich te VERBINDEN: adressere zich, met voldoende Getuigenissen van goed zedelyk gedrag, door *gefrankeerde Brieven*, of in *Persoon*, aan den ondergeteekenden *Secretaris* van hetzelve Instituut.

Groningen den 3 November 1819. — W. J. MEURS WICHERS.

*** Een JONGELING, als LEERLING in de *APOTHEEK* wenschende geplaatst te zyn, kan zich vervoegen by

H. REIJERS, *Apotheker* by A poort, te *Groningen*.

*** By de Ondergeteekende is, nu en vervolgens, BEST MOUT te bekomen, tot civiele pryzen; houdende hy zich in dezen gerecommandeert.

JAN KUIPER, wonende tusschen de Heere- en Ooster-poorten-boogen, lett. S, no. 114, Achter de muur.

PLANTZOEN.

*** By B. H. KOSTER, buiten de Heere-poort, te *Groningen*, zyn, op heden, als naar gewoonte, te bekomen: by uitstek ZWARE en FRAAIJE VRUCHT en ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN en HEESTERS, naar kwaliteit, en tot zeer civiele pryzen.

*** By T. SLUITER, in de Steenti-straat, is heden, volgens gewoonte te bekomen: best VERSCH SPEK, by Geheelen en minder kwantiteiten. Verzoekt gunst en recommandatie.

*** By J. POORTMAN, in de Oude Kyk in 't Jat-straat, en by C. POORTMAN, in de Ooster-straat, by de brug, zyn, met de eerstkomende *Beurtman*, beste NIEUWE MALAGASCHE CITROENEN en NIEUWE CHINA'S-APPELS te bekomen; als mede ANSJOVISCH en HARINGS in soorten, beste GEMALEN en ONGEMALEN LENGE, beste NIEUWE GEWEEKTE en ONGEWEEKTE STOKVISCH; als mede, EIBOKKINGS met Kuit, en van tyd tot tyd beste GEMESTE VETTE GANZEN; alles voor civiele pryzen.

*** By J. OOMKENS is gedrukt, en alom by de Boekverkoopers dezer Provincie te bekomen: TWEETAL REDEVOERINGEN, ter aanbeveling der belangen van het BYBELGENOOTSCHAP, door H. BOUMAN, *Predikant* te *Firdgum*, en M. CORSTIUS, *Predikant te Beerta*, in gr. 8vo., à 12 stuiv.

*** DE NUTTIGE EN AANGENAME TYDKORTER IN LEDIGE OOGENBLIKKEN, of: ALMANAK VOOR HET JAAR 1820 (*achtste jaargang*), is thans weder te bekomen by den Boekverkooper A. HAZELHOFF, in de Nieuwe Ebbinge-straat, en alom, à 5 stuiv. De stukjes, in dezelve voorkomende, zyn de volgende: Wie kon dat vooruitzien? De vergenoegde Huisvader. Het vrolyke Vrouwtje. Schynvrienden. Breng hem liever naar huis. In den Zomer van 1819. Iets over het nieuw opgerigte Genootschap: *voor den zoogenaamden Gemeenen Man*. Gy, Phariseën! Het Geld. De Vryster. Tegen spoed. De Bruid. Morgenliedje. De Avondstond. De verkeerde Vreugd. De bedroefde Man. Gy moet zoo niet handelen. Huisselyke Vreugd. In de Herfst van 1819. Wees te Vreden met uw lot. De Vaderlander. Hy is niet meer. Grafschrift op den heer N. N. De Kermis. Aan myn Geboorte-stad. Het Oude Jaar is voorby, Een Nieuw is verschenen. Onbestendigheid.

*** By D. H. VAN DER SCHEER, te *Koevorden*, zal binnen kort worden uitgegeven:

AARDRYKSKUNDIG SCHOOLBOEK VAN DE PROVINCIE *DRENTHE* door eene zeer bekwame hand bewerkt.

*** EDUARD VAN ROLLENTHAL, of DE VROUWENHATER, naar het Hoogduitsch. Deze uitmuntende Roman, in een Boekdeeltje compleet, is gegrond op eene ware Geschiedenis en schetst het *deugdzaam karakter* van een *Huzaren Officier*, die de *wellustige aanzoeken* van de Gemalin zyns Generaals wederstaande, en de ongelegenheden, waar door hy vervolgens door haar in gebragt wordt, een *Haat* tegen de *Schoone Sexe* verkrygt, doch eindelyk zich zelve overwint; gedrukt in gr. 8vo. en *versierd* met een *gegraveerde Tytel* en *Vignet*, en voor *f* 1 - 10 - : te bekomen te *Amsterdam*, by G. ROOS; te *Groningen*, by DOEKEMA, OOMKENS, SCHIERBEEK, MEYER, ZUIDEMA, RÖMELINGH, en verder alom.

*** De *Gebroeders* van CLEEF en W. VAN BERGEN en COMP., Boekverkoopers te *'s Gravenhage*, *Amsterdam* en *Breda*, hebben gedrukt en aan hunne Correspondenten verzonden: LESSEN DER WYSHEID, *voorgesteld in tafereelen uit de Oude Romeinsche Geschiedenis, aan kinderen uit den beschaafden stand*, in groot Octavo, à *f* 1 — 16 — : in deze tafereelen, een twaalftal uitmakende, naar de volgorde des tyds behandeld, van welke iedere der betrekking heeft tot een hoofdgebeurtenis der *Romeinsche Geschiedenis*, in eene nevenstaande *plaat afgebeeld*, wordt de Jeugd, die reeds eenig geschiedkundig onderwys genoten heeft, by die gebeurtenissen nader bepaald, op heilzame lessen daarin voor haar opgesloten, gewezen, en haar alzoo eene handleiding gegeven, om zelve de geschiedenis in het algemeen met het meeste voor haar tegenwoordig en volgend leven te beoefenen.

Een tweede twaalftal dezer Tafereelen, is reeds ter perse, en zal spoedig ter uitgave gereed zyn.

Te *GRONINGEN*, by M. VAN BOLHUIS, Weduwe van A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat, lett. K, no. 5. Met *authorisatie*.